

[Mogens Fog.]

udenfor rammerne af lovforslaget som et eksempel på, at det sikkert vil være nødvendigt trods de fremskridt, vi her utvivlsomt har chance for at få gennemført, at underkaste vor syge- og invalideforsikring en bredere kommissionsbehandling, og jeg peger på, at man f. eks. i England er gået over til et enhedssystem med hensyn til hele denne gruppe af medborgere, et enhedssystem, som simplificerer forholdet mellem de forskellige institutioner, og jeg tror, den tanke i hvert tilfælde burde overvejes i en kommission med et lidt videre sigte. Jeg peger også på det udvalg under socialministeriet, som for flere år siden har afgivet den såkaldte gule betænkning, hvori der står mange fornuftige ting.

Hvad angår lovforslaget, skal jeg kun føje et par ord til, hvad der allerede er fremført af den ærede ordfører for mit parti. I modsætning til det ærede medlem hr. Hans Thyge Jacobsen synes jeg, at man med glæde bør hilse udvidelsen af § 60, stk. 1, hvorefter det bliver muligt for invalideforsikringsretten at yde bandager og andre hjælpemidler selv i tilfælde, hvor der ikke kan være tale om nogen forbedring af den pågældendes erhvervssevne. Det viser, at man er begyndt at interessere sig ikke alene for, om folk er erhvervsdygtige eller kan blive det, men også for, hvorledes de klarer sig i det daglige. Imidlertid er hjælpen efter den nye paragrafs ordlyd indskrænket til rent mekaniske hjælpemidler, og her synes jeg, der ville være grund til at overveje, om man kunne føre området lidt længere ud. For det første er det i mange tilfælde ikke nok at skænke folk en bandage eller et eller andet mekanisk hjælpemiddel, der bør også ydes støtte til at oplære dem i brugen heraf. Dertil kommer, at ganske tilsvarende ville det være rimeligt at udvide lovens bestemmelser på dette felt, således at der efter et rimeligt skøn kunne ydes støtte til opøvelse af bevægelighed o. s. v., selv hvor mekaniske hjælpemidler ikke var nødvendige. Jeg tænker på hele det store felt, som kaldes rehabilitation, og som, særlig på grundlag af erfaringer med krigsinvalidere, har gennemløbet en betydelig udvikling i forskellige lande. Bedst kender man det i Amerika, hvor man har udgivet en række pjecer o. lign., der viser, hvad der kan opnås ved den direkte opøvelse af disse invaliderede, hvor- dan den kan føre til langt større bevægelighed i det daglige, selvom den ikke altid kan føre til, at de bliver erhvervsdygtige eller blot delvis erhvervsdygtige. På samme måde som man erkender, at det kan være berettiget

at yde proteser eller andre mekaniske hjælpemidler, burde man også erkende, at en behandling af denne art, altså en kur, bør kunne falde ind under § 60. Jeg henstiller, at man i udvalget tager denne tanke op til overvejelse. Efter min mening har dette ikke alene en personlig, humanitær betydning, men også en samfundsmæssig betydning. Dels frigøres der hjælp i hjemmet, dels giver det utvivlsomt de invaliderede en langt mere optimistisk indstilling til tilværelsen, en mere positiv, aktiv indstilling, og dermed øger man deres mulighed for at blive erhvervsdygtige gennem træning. Jeg håber, at man ikke på dette punkt — og heller ikke på andre punkter som foreslået af det ærede medlem hr. Hans Thyge Jacobsen — vil indskrænke, forringe lovforslaget, men tværtimod under udvalgsbehandlingen vil forbedre det.

Endelig skal jeg blot sige, at desværre er der et område, måske det allervigtigste, som ingen lovregler kan ændre; det er forholdet til de nervøse. Her er det en anden administrativ indstilling til invaliditetsbegrebet, man må efterlyse. Den nervøse er ofte reelt mere invalideret end den organisk syge, men afvises næsten konstant af invalideforsikringsretten; i vore tider med den stigende forståelse af de psykiske faktoreres betydning både for sundhed og sygdom burde denne traditionelle indstilling fra invalideforsikringsrettens side kunne ændres.

Socialministeren (Strøm): Jeg vil gerne allerførst takke samtlige ordførere for de bemærkninger, der er fremsat angående de to lovforslag, der er til behandling. Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at takke det udvalg, der har udarbejdet den betænkning, som danner grundlaget for lovforslagene.

Det forekommer mig, at de ærede ordførere, i hvert fald en del af dem, mere har beskæftiget sig med de udgifter, lovforslagenes gennemførelse vil medføre, og de udgifter, de eventuelt kunne medføre udover det i lovforslagene angivne; man har beskæftiget sig med, om kommunerne eller staten skal betale, og navnlig kommunale repræsentanter har jo været betænkelige ved, at kommunerne eventuelt skulle betale lidt mere. Jeg har selvfølgelig også haft min opmærksomhed henvendt på omkostningerne, men jeg må dog erkende, at jeg først og fremmest har tænkt på de mennesker, der her er tale om, på de personer, som er ramt af invaliditet, på dem, der har en skavank, som hindrer dem i at udfolde sig på samme